

FORHANDLINGER

I

VIDENSKABS-SELSKABET

I CHRISTIANIA

AAR 1866.

MED 2 LITHOGRAPHEREDE PLADER.

Christiania 1867.

Trykt i Brøgger & Christie's Bogtrykkeri.

I Commission hos Jac. Dybwad.

tildeels symbolsk. At Benjamin i Ps. 80 nævnes, maa forklares derhen, at den fremføres som Repræsentant for det medlidende Juda; thi Benjamin var jo Tistammerigets nærmeste Nabo og nærmeste Beslægtede.

Den 12te October. Møde i den mathemathisk-naturvidenskabelige Classe.

Hr. Chr. Boeck foreviste et Par fra Cap for flere Aar tilbage hidsendte Horn af en *Bos*, hvilke han allerede tidligere ved Mødet den 11te September 1860 havde forelagt Selskabet. Han havde dengang bemærket, at disse Horn syntes at henvise til, at i Sydafrika levede en Art af *Bos*, som hidtil ikke var beskrevet og optagen i noget ham bekjendt zoologisk Værk, og som ifølge Hornenes betydelige Længde kunde betegnes med Artsnavnet „*longicornis*.“ Det vilde dog være besynderligt, at en saa stor Dyrart som en Bøffel, der desuden var ved Hornenes Form ganske mærkelig, skulde være bleven ubekjendt for de mange Jægere og Naturforskere, som havde gennemreist det sydlige Africa, saa at der kunde være nogen Tvivl om, at Hornene tilhørte et vildt Dyr. Det var imidlertid ikke heller antageligt, at der af den tamme Race, som holdes i Sydafrika, og som nedstammer fra Holland, skulde have udviklet sig en Varietet med en Hornform, som den foreviste. Man kunde saaledes ikke afgjøre, hvorvidt Hornene skulde kunne betragtes at være af en endnu ikke beskrevet Oxeart, før man fik fuldstændigere Oplysninger.

Da Chr. Boeck i afvigte Sommer tilfældigviis traf W. Schreuder, Biskop ved den norske Mission i Zululandet, spurgte han denne, om han muligen skulde have hørt om nogen Oxeart i Sydafrika, der havde Horn af den Form, som ved et Rids forevistes. W. Schreuder gav ham da følgende Underretning: De omtalte Horn havde Biskopen sendt over Cap til Universitetet. De vare af en vild Bøffelko, som var skudt af en Hollænder ved Navn Gaus i Nærheden af Entumeni, hvor Schreuder har sit Ophold. Til Eggen kom pludselig en Flok Bøfler, der vakte megen Opsigt

ved sin Størrelse og de store nedhængende Horn. Schreuder havde selv været med paa Jagt efter dem, men havde ikke været saa heldig at faa Skud paa noget Dyr af Flokken. Handyrenes Horn vare betydelig større end Hundyrenes. Farven var brun, saaledes som Haarene mellem de oversendte Horn vise. Efterat Flokken nogen Tid havde holdt sig i Omegnen af Entumeni, forsvandt den igjen, uden at han senere havde hørt noget til den Art af Bøfler.

Efter disse Oplysninger maa det ansees afgjort, at i Sydafrika, foruden *Bos cafer*, lever en anden Oxeart, som har lange, nedhængende Horn, hvilken altsaa, efter det forhen gjorte Forslag, kan benævnes *Bos longicornis*.

Ved Fig. 1 gives en Afbildning af Hornene efter en Photographi.

Afstand mellem *a* og *b* = $122\frac{1}{2}$ Centm.

e og *d* = 82 —

e og *c* = 26 —

f og *g* = 32 —

Mellem *f* og *g* ere Hornene fladtrykte forfra og bagtil, hvorimod den yderste Deel er trind.

Hr. M. Sars forelagde Beskrivelse og Afbildninger af følgende norske Annelider:

1. *Dasychone inconspicua*, nov. spec.
2. *Clymene læviceps*, n. sp.
3. *Clymene cylindricauda*, n. sp.
4. *Aricia Cuvierii* Aud. & Edw.
5. *Aricia norvegica*, n. sp.
6. *Aricia armigera* (Nereis) O. F. Müll.
7. *Ctenospio plumosus*, nov. gen. & spec.
8. *Siphonostomum pellucidum*, n. sp.
9. *Eteone fucata*, n. sp.
10. *Lophosyllis maculata*, nov. gen. & spec.
11. *Onuphis quadricuspis*, n. sp.

Sluttelig gjorde han nogle kritiske Bemærkninger ved et af Dr. Malmgren nylig udgivet Arbejde over „Nordiska Havs-Annulater.“

I Anledning af Professor Sars's Forklaring angaaende Generationsorganerne hos een af de omtalte Annelider bemærkede Hr. Chr. Boeck, at det vel maatte ansees sikkert, at det beskrevne, til Blodaarerne fæstede Organ var et Generationsorgan, men det kunde dog være meget tvivlsomt, om det var et Organ, hvori dannedes Æg, der ved Foecundation ved Hjælp af Spermatozoer udvikledes til nye Individuer. Organet kunde vel staa i Generationens Tjeneste, men alene som gemmificerende, saa at de nye Individuer, hvis Spirer, der dannedes i det, udgjorde Led af en Vexelgenerationsrække. Da han tidligere havde beskæftiget sig med Undersøgelsen af Havannelidernes Organisation, havde han oftere forgjæves søgt efter bestemte mandelige og kvindelige Generationsorganer, skjønt han havde fundet i de undersøgte Dyr Ægformer. Det kunde være muligt, at flere Annelidformer kun ere Mellemed i Udviklingen af fructificerende Individuer. At Sars fandt det ægdannende Organ heftet til Blodaarene og uden særegen Udførselsgang kan lade den Formodning opstaa, at man ikke har for sig en egentlig Ægstok, men et Organ, der frembringer nye Individuer uden Foecundation. Man vilde saaledes betragtet have et Analogon til, hvad nylig er fundet, at Larver af en Flueart i sig kan udvikle nye Larver og dette i flere Generationer, før der fremkommer Larver, der udvikle sig til Fluer — *Cecidomyer* — fructificerende Individuer. Hos disse Larver er det i Fædtleget eller fra dette udviklede smaa Cellehobe, hvori de nye Individuer fremtræde.

Den 26de October. Almindeligt Møde.

Hr. Monrad foretog Følgende:

Om Jødedommen.

Brudstykke af et religionsphilosophisk System.

Der har været forskellige Meninger, om hvilken Plads Jødedommen egentlig indtager i Religionernes Række, navnlig om dens Stilling til Hedenskab og Christendom. Staaer den det Første eller den Sidste nærmest?

Mange ville strax svare: den Sidste. Thi Jødedommen ligesaa vel som Christendommen er en sand Religion, kun ufuldkomnere, medens alle hedenske Religioner ere usande. Dermed staaer da i Forbindelse, at Jødedommen, ligesom Christendommen, beroer paa en virkelig Aabenbaring, medens Hedenskabet væsentlig er Natur-Religion og kun beroer paa, hvad det naturlige Menneske af sig selv kan vide eller forestille sig om Gud.

Jødernes hellige Skrifter betragtes jo — som det gamle Testamente — i uadskillig Forbindelse med det christne nye Testamente, som dettes Indledning og Forudsætning. Ved den sædvanlige typiske Udlæggelse af det G. T. bliver dettes Indhold væsentlig identisk med det nyes og Standpuncternes Forskjellighed umerkelig.

Jødedommen bliver saaledes væsentlig kun en Forberedelse og Indledning til Christendommen, egentlig en endnu ufuldkommen Form af denne.

Bekjendt er det paa dette Standpunct vanskelige Spørgsmaal om Forskjellen mellem Christne og det G. T.'s Fromme.

For et høiere og videre Syn er imidlertid ogsaa Hedenskabet en Forberedelse til Christendommen. Paa den anden Side er Forberedelsen væsentlig forskjellig fra det Forberedte, Stræben og Forventning fra Opnaaelse, det Ufuldkomne fra det Fuldkomne. Fastholder man denne Adskillelse, saa synker Jødedommen sammen med Hedenskabet ned i de ufuldkomne Religioners Classe, i fælleds Modsætning til Christendommen som den fuldkomne, absolute Religion. Jødedommen hører saavel som Hedenskabet til τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου.